

Νοιαζόμαστε για Όλα τα Παιδιά και για Όλα Νοιαζόμαστε στον Ίδιο Βαθμό!

Προσαρμογή Διδακτικής Προσέγγισης στις Ανάγκες Όλων των Παιδιών μιας Συμβατικής Τάξης με Διαφορετικό Γλωσσικό Υπόβαθρο

Εισηγήτρια: Δρ Λάμπρη Τρισόκκα

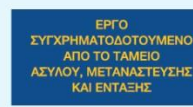
Εκπαιδευτικός, Δημοτικό Σχολείο Αγίας Νάπας – Αντώνη Τσόκκου

Συνέδριο

«Πολυγλωσσία και διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας
στην Κύπρο»

Εργαστήριο: Εφαρμογές του Οδηγού Εκπαιδευτικού για τη διδασκαλία της
ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας κατά τη σχολική χρονιά 2017-2018

18 Ιουνίου 2018, Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία», Λευκωσία

Every learner
matters
and
matters
equally!

Πολυπολιτισμικά σχολεία σε μια πολυπολιτισμική Κύπρο

Σύμφωνα με την τελευταία Δημογραφική Έκθεση της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου (Νοέμβριος 2017), σε σύνολο 947.000 κατοίκων, οι 148.000 είναι ξένοι υπήκοοι (15.6%).

Σύμφωνα, επίσης, με στοιχεία της Υπηρεσίας Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του ΥΠΠΤ, κατά τη σχολική χρονιά 2017-2018 φοιτούν στη Δημοτική Εκπαίδευση 51.487 παιδιά, εκ των οποίων τα 8.884 έχουν μεταναστευτική βιογραφία (17.25%).

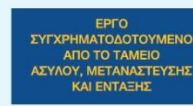
Αφαιρώντας τα παιδιά εξ Ελλάδος, τότε ο αριθμός των παιδιών που δεν έχουν ως μητρική γλώσσα την Ελληνική ανέρχεται στα 7.452 (14,5%).

Παιδιά από Ρουμανία, Βουλγαρία, Συρία, Γεωργία και πολλές άλλες χώρες!

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Every learner
matters
and
matters equally!

Στο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Νάπας – Αντώνη Τσόκκου, ένα σχολείο με έντονο πολυπολιτισμικό χαρακτήρα, με παιδιά από 28 διαφορετικές χώρες και με 25 διαφορετικές ομιλούμενες γλώσσες, πιστεύουμε ακράδαντα ότι το κάθε παιδί αξίζει στον ίδιο βαθμό, και όλα τα παιδιά έχουν κάτι μοναδικό και υπέροχο να προσφέρουν στη σχολική μας κοινότητα!

**Every learner
matters
and
matters equally!**

Τρισόκκα, Λ. (2018)

28
διαφορετικές
χώρες
προέλευσης
παιδιών!

25
διαφορετικές
ομιλούμενες
γλώσσες!

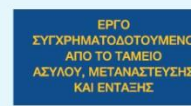
1	Κύπρος	Καλημέρα!
2	Βουλγαρία	Добро утро Dobro utro!
3	Γαλλία	Bonjour!
4	Γερμανία	Guten Morgen!
5	Ελβετία	Gute Morge!
6	Ελλάδα	Καλημέρα!
7	Ηνωμένο Βασίλειο	Good morning!
8	Ινδία	शुभ प्रभात Shubh prabhaat!
9	Κίνα	早上好 Zǎoshang hǎo!
10	Λετονία	Labrīt!
11	Λευκορωσία	добрыя раніцы Dobryja ranicy!
12	Λιθουανία	Geras rytas!
13	Μολδαβία	Bună dimineață!
14	Μπαγκλαντές	সুপ্রভাত Suprabhāta!
15	Νορβηγία	God morgen!
16	Ολλανδία	Goedemorgen!
17	Ουκρανία	ласкаво просимо Laskavo prosymo!
18	Παλαιστίνη	Sabah al-khair!
19	Πολωνία	Dzień dobry!
20	Ρουμανία	Bună dimineață!
21	Ρωσία	доброе утро Dobroye utro!
22	Σερβία	Добро јутро Dobro jutro!
23	Σλοβακία	Dobrye rano DOBRÉ RÁNO!
24	Σουηδία	God morgon!
25	Συρία	Sabah al-khair!
26	Τσεχία	Dobrye rano DOBRÉ RÁNO!
27	Φιλιππίνες	Magandang umaga!
28	Φινλανδία	Hyvä huomenta!

Δημοτικό Σχολείο Αγίας Νάπας – Αντώνη Τσόκκου

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Every learner
matters
and
matters equally!

Αλληλεγγύη, Πρόοδος, Ευμερμία

Το προφίλ των πολυπολιτισμικών τάξεων

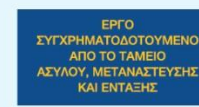
Στην τάξη υπάρχουν παιδιά με διαφορετικό/ή

- (α) γλωσσικό υπόβαθρο, λόγω καταγωγής (Ελληνικά, Ρωσικά, Βουλγαρικά, Ρουμανικά, Αραβικά, Πολωνικά κ.τ.λ.),
- (β) επίπεδο κατάκτησης της Ελληνικής γλώσσας (SLA)*,
- (γ) οικογενειακή κατάσταση, και εμπειρίες που φέρουν μαζί τους,
- (δ) επίπεδο ακαδημαϊκής επάρκειας και προδοκιών,
- (ε) επίπεδο βιολογικής, συναισθηματικής, γνωστικής, ηθικής και κοινωνικής ανάπτυξης, με βάση το ηλικιακό στάδιο στο οποίο βρίσκονται.

Τρισόκκα, Λ. (2018)

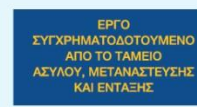
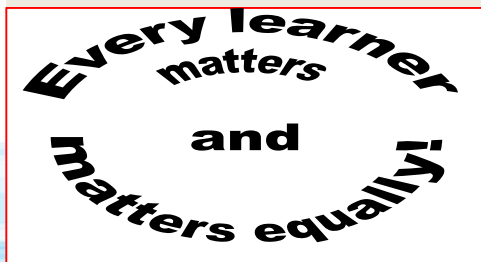

**SLA=SECOND LANGUAGE ACQUISITION STAGES (Krashen & Terrell, 1983); PP=PREPRODUCTION; EP=EARLY PRODUCTION; SE=SPEECH EMERGENCE; IF=INTERMEDIATE FLUENCY; AF=ADVANCED FLUENCY*

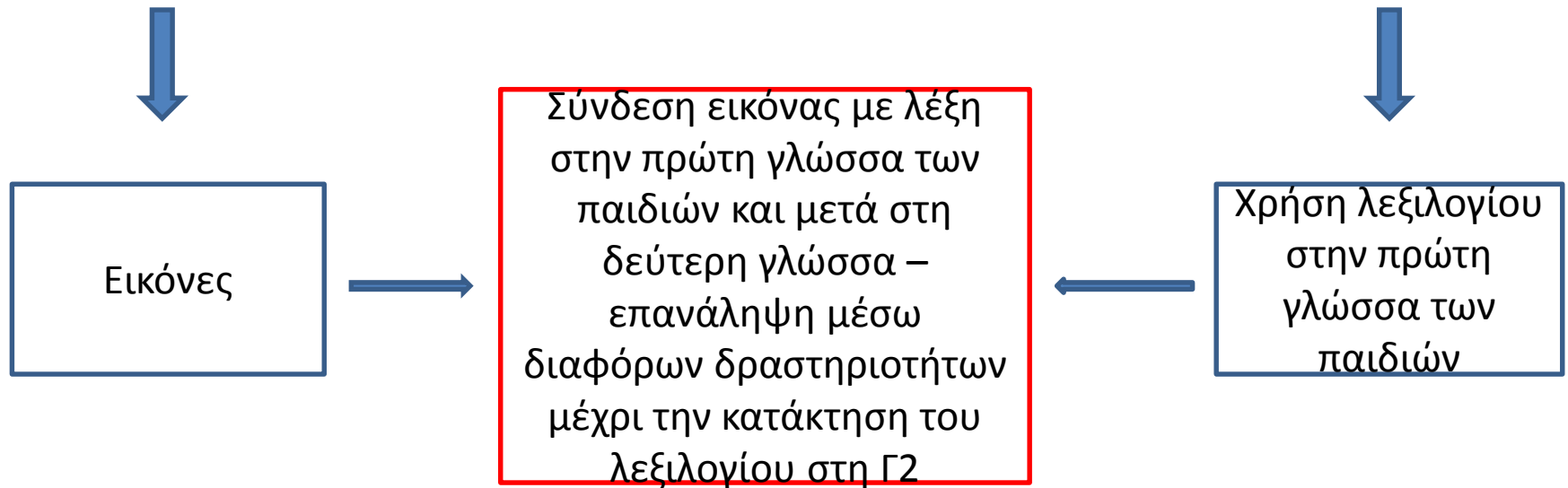

Μοντέλο διαφοροποιημένης διδασκαλίας της Tomlinson (2005)

ΜΑΘΗΤΗΣ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ		
Λειτουργικές Δυνατότητες	1ο επίπεδο: Προσδιορισμός και Εισαγωγική προσέγγιση μαθησιακού περιεχομένου	2ο επίπεδο: Διαδικασία Εμβάθυνσης	3ο επίπεδο: Επίτευξη Μαθησιακού Αποτελέσματος
Μαθησιακή Ετοιμότητα	Διερεύνηση προϋπάρχουσας γνώσης	Ανάδυση προϋπάρχουσας γνώσης και συσχέτιση και προσαρμογή στα δεδομένα της νέας γνώσης	Αξιολόγηση των τελικών επιτεύξεων και ανατροφοδότηση
Κλίσεις και Τάσεις	Ανάδυση των ενδιαφερόντων για το προς διδασκαλία αντικείμενο	Ενεργοποίηση των ενδιαφερόντων για το προς διδασκαλία αντικείμενο και προσαρμογή τους σε αυτό	Έλεγχος του επιπέδου επιρροής των ενδιαφερόντων στο μαθησιακό αποτέλεσμα
Μαθησιακή Δυναμική	Ταχύτητα και ρυθμός μάθησης: Πόσο προσεγγίσιμο είναι το περιεχόμενο μάθησης;	Δυνατότητα ανάπτυξης συνεργασιών και δυναμικές αλληλεπιδραστικές επιρροές	Διερεύνηση της ποιότητας αλλά και της αποτελεσματικότητας της επικοινωνίας

Πώς δουλέψαμε στο σχολείο μας φέτος, σχετικά με διδακτική προσέγγιση στις συμβατικές τάξεις, προσαρμοσμένη στις ανάγκες των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία, με σκοπό να κατακτήσουν, σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό (α) την Ελληνική γλώσσα (δεύτερη γλώσσα-Γ2), και (β) τη διδακτέα ύλη

Every learner matters and matters equally!

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Παράδειγμα 1: Μάθημα Ελληνικών – Τάξη Γ'

Διδακτικός χρόνος 2 x 40'

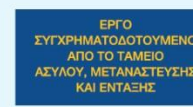
Τα απίθανα μολύβια –
Τεύχος Γ' / Ενότητα
11 – Ήτανε μια φορά
/ Κείμενο: **Τα ταξίδια
του παππού μου**

Λ
ε
ξ
ι
λ
ό
γ
ι
ο

Οδηγός για τη
Διδασκαλία της
Ελληνικής ως
Δεύτερης Γλώσσας –
Ενότητα - **Μέσα
Μεταφοράς - Διακοπές**

Every learner
matters
and
matters equally!

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Προσαρμοσμένη Διδασκαλία για μαθητή που βρίσκεται σε αρχάριο επίπεδο κατάρκτησης της Ελληνικής Γλώσσας (ξεκίνησε τη φοίτησή του στο σχολείο μας πριν από 3 μήνες-Φεβρουάριο 2018)

Ενότητα: ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ (ΤΡΑΝΣΠΟΡΤΗΙ СРЕДСТВА) 4 x 40 λεπτά

Προπαρασκευαστική ενότητα, κατά την οποία ο μαθητής θα μάθει-εμπειδώσει το βασικό λεξιλόγιο της ενότητας, δουλεύοντας χωρίς τη συνεχή επίβλεψη της δασκάλας, με σκοπό την κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου στα επόμενα μαθήματα, μαζί με τη δασκάλα της συμβατικής τάξης αλλά και τη δασκάλα υποστήριξης (2 x 40 λεπτά)

Δραστηριότητα 1 (20 λεπτά)(α) Να γράψει την βουλγάρικη λέξη για κάθε εικόνα και στη συνέχεια (β) να κολλήσει κάτω από την κάθε εικόνα το χαρτάκι με την ελληνική λέξη που ταιριάζει (έχει γίνει αναφορά ξανά στα μεταφορικά μέσα, σε προφορικό επίπεδο, στην τάξη υποστήριξης) (να δοθούν γόμα και χρωματιστά μολύβια)*Εκμάθηση-εμπέδωση βασικού λεξιλογίου της ενότητας.*

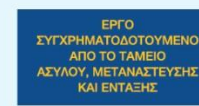
Δραστηριότητα 2 (20 λεπτά) (α) Να χρωματίσει το πρώτο γράμμα από την κάθε ελληνική λέξη (εάν υπάρχουν λέξεις με το πρώτο γράμμα ίδιο, τότε με ένα διαφορετικό χρώμα να χρωματίσει το δεύτερο γράμμα, κ.ο.κ.) και στη συνέχεια (β) να βάλει τις λέξεις σε αλφαβητική σειρά (να δοθεί το αλφάβητο), γράφοντας αριθμό στην κάθε εικόνα. Εργασία για το σπίτι, να τις κολλήσει σε ένα μεγάλο χαρτόνι (A3) που θα του δοθεί (εργασία για την πινακίδα της τάξης). *Εμπέδωση των γραμμάτων της αλφαβήτας και εξάσκηση του μαθητή στη σειροθέτηση λέξεων βάσει αλφαβητικής σειράς.*

Δραστηριότητα 3 (10 λεπτά) Να συμπληρώσει το σχετικό φυλλάδιο, βάζοντας τις λέξεις στη σωστή σειρά, για να σχηματίσει προτάσεις. *Εμπέδωση βασικού λεξιλογίου, εξάσκηση στην παραγωγή γραπτού λόγου.*

Δραστηριότητα 4 (20 λεπτά) Εξάσκηση του μαθητή για εμπέδωση του βασικού λεξιλογίου μέσα από διάφορες δραστηριότητες, για τις οποίες μπορεί να εργάζεται χωρίς τη συνεχή επίβλεψη της εκπαιδευτικού τάξης, με σκοπό να αποκτήσει το βασικό λεξιλόγιο, ούτως ώστε να μπορέσει, σε επόμενο μάθημα, να ασχοληθεί, μαζί με τη δασκάλα, με δραστηριότητες παραγωγής και κατανόησης προφορικού λόγου αλλά και παραγωγής και κατανόησης γραπτού λόγου (3 x 40 λεπτά για την ολοκλήρωση της ενότητας)*Εμπέδωση του βασικού λεξιλογίου της ενότητας-Εξάσκηση στην ακολουθία οδηγιών.*

Δραστηριότητα 5 (10 λεπτά) Να ζωγραφίσει κάτι που θυμάται έντονα από τα δικά του ταξίδια (έχει ζήσει σε Βουλγαρία, Ρωσία, Αγγλία και Κύπρο) *Σύνδεση με τη διδακτέα ύλη.*

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Τα απίθανα μολύβια – Τεύχος Γ / Ενότητα 11 – Ήτανε μια φορά / Κείμενο: Τα ταξίδια του παππού μου

8

Τα ταξίδια του παππού μου

Και τι δε μου έλεγε εμένα ο παππούλης μου όταν ήμουνα μικρός. Όρες ολόκληρες έλεγε, έλεγε, κι εγώ δε χόρταινα να τον ακούω. Για χώρες μακρινές, για μέρη άγνωστα κι αλαργινά*, που δεν τα βάνει ο νους του ανθρώπου. Για της θάλασσας τον αφαλό, που καταπίνει τα καράβια, και για τη χώρα των Σκυλοκέφαλων, κι ακόμα για τη Γοργόνα, την αδελφή του Μεγαλέξαντρου, και γι' άλλα τέτοια φοβερά και τρομερά που κρύβει τούτη η πλάση.

– Αλήθεια, παππού; τον ρωτούσα.

– Αλήθεια, ψυχή μου, απαντούσε εκείνος.

Βασιλοπούλες όμορφες περίμεναν μέσα σε πλουμιστά παλάτια το ραφτόπουλο τους, κι εγώ δεν έβλεπα την ώρα να μεγαλώσω λίγο και να φύγω απ' το χωριό, να βγώ στον κόσμο, να πάω στην Πόλη* και στην Αγία-Σοφία. Δεν άργησε να 'ρθει αυτή η ώρα. Η μάνα μου ετοίμασε το μπογαλάκι* μου και μ' έστειλε στην Πόλη, σ' ένα ράφτη σπουδαίο και τράνο.

– Να πας να μάθεις την τέχνη, να γίνεις ραφτόπουλο, να βγάζεις το ψωμί σου. Έτσι μου είπε.

Πήγα, λοιπόν, κι εγώ στην Πόλη κι είδα την Αγία-Σοφία, κι είδα το Βόσπορο, και θαμπώθηκα απ' την ομορφιά. Όμως, η δουλειά στο ραφτάδικο ήτανε σκληρή και το αφεντικό δε χωράτευε*. Είχε και μια πήχη*, κι

αμα τεμπέλιαζε κανένα από τα ραφτόπουλα, μ' αυτή μας βάραιγε για να στρωθούμε στη δουλειά. Κι όσο για βασιλοπούλες, που έλεγε ο παππούς, αυτές δεν τις είδα πουθενά!

– Αχ, παππούλη, έλεγα μέσα μου, αναστενάζοντας, με τη μέση μου πιασμένη απ' το ράψιμο. Πότε θα 'ρθει κι εμένα η βασιλοπούλα μου, να φύγωμε απ' το ραφτάδικο, να πάμε να χτίσουμε το παλάτι μας και στο τέλος να ζούνε αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα!

(συνεχίζεται) Γεώργιος Βιζυηνός

* αλαργινά: απομακρυσμένα

* Πόλη: Κωνσταντινούπολη

* μπογαλάκι: δέμα με ρούχα και πράγματα, τυλιγμένα με ένα κομμάτι ύφασμα

* χωράτευε: αστεϊευόταν

* πήχη: λεπτή ξυλίνη σανίδα που χρησιμοποιείται σαν μέτρο

12

Εγώ τον άκουγα και στεναχωριόμουν που δεν ήθελε να με ακούσει κι όλο έλεγε και μου ξανάλεγε: «Ασ' τα αυτά, ασ' τα αυτά!». Όμως καμάρωνα κιόλας, που είχα έναν παππού τόσο ταξιδεμένο.

– Πολλά ταξίδια θα έκανες στη ζωή σου, παππού! του είπα.

– Ποιος, εγώ; είπτε ξαφνιασμένος ο παππούς, που δεν περίμενε την ερώτηση. Εγώ όχι, ψυχή μου, συνέχισε μετά, η γιαγιά σου, η Χρουνή, αυτή έκανε τα ταξίδια! [...]

– Και στη χώρα που ψήνει ο ήλιος το ψωμί, πότε πήγες, παππού; τον ρώτησα εγώ, απογοητευμένος.

– Ω! είπε τότε εκείνος. Αυτού, ψυχή μου, δεν επήγα, με τ' αφηγήθηκε η γιαγιά μου, όταν ήμουνα μικρός.

– Και στη Γοργόνα, την αδελφή του Μεγαλέξαντρου, και στη χώρα των Σκυλοκέφαλων, ούτε κι εκεί επήγες;

– Όχι, ψυχή μου! Δεν τους είδα τους Σκυλοκέφαλους. Η γιαγιά μου με τ' αφηγήθηκε, η γιαγιά μου.

– Κι οι βασιλοπούλες, παππού; Αυτές που ερωτεύονται τα ραφτόπουλα κι από τον έρωτά τους αρρωσταίνουν, και τρέχει ο μπαμπάς τους ο βασιλιάς και τα παρακαλεί;

– Αχ, ψυχή μου! κι αυτό η γιαγιά μου με τ' αφηγήθηκε. Μα θαρρώ πως μήτε κείνη τη είδε με τα μάτια της!

Γεώργιος Βιζυηνός, *Το μόνο ταξίδι της ζωής του*, δασκείη: Κώστας Πούλος, εκδ. Παπαδόπουλος

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Γράψε έναν ταιριαστό τίτλο για τη συνέχεια της ιστορίας που μόλις διάβασες.

2 Το ραφτόπουλο έχει ακούσει πολλές ιστορίες από τον παππού του. Βάλε τίτλους σε αυτές τις ιστορίες:

Η χώρα που ψήνει ο ήλιος το ψωμί

.....

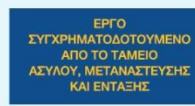
.....

.....

.....

.....

Every learner
matters
and
matters equally!

Οδηγός για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας – Ενότητα – Μέσα Μεταφοράς – Διακοπές

1. ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

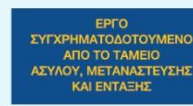
Στο πλαίσιο της συμμετοχής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου στο Πρόγραμμα έχει δημιουργηθεί Οδηγός για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας. Ο Οδηγός αποτελείται από:

01. Σχέδια μαθήματος και οργάνωσης της κάθε ενότητας για τον/την εκπαιδευτικό
02. Φύλλα εργασίας μαθητή/τριας
03. Έντυπα με εικονογραφημένο το λεξιλόγιο της κάθε ενότητας, παρουσιάσεις με εικόνες, flashcards, και κάρτες παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η χρήση του Οδηγού δεν είναι υποχρεωτική, και ότι σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά τον σχεδιασμό του μαθήματος από τον/την εκπαιδευτικό και τη χρησιμοποίηση ποικίλων παιδαγωγικών μεθόδων και μέσων διδασκαλίας.

Every learner
matters
and
matters equally!

Μάθημα Ελληνικών - Τάξη Γ'

ΕΝΟΤΗΤΑ-ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ Δραστηριότητα 1 дейност 1

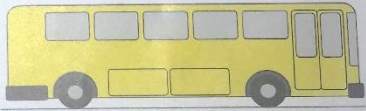
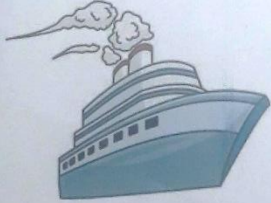
1 (α) Γράψε τη βουλγάρικη λέξη για κάθε εικόνα και στη συνέχεια (β) κόλλησε κάτω από την κάθε εικόνα το χαρτάκι με την ελληνική λέξη που ταιριάζει.
 1 (a) Напишете думата на български за всяка снимка!
 2 (b) залепна под всяка снимка гръцката дума, която се вписва!

		
самолет	такси	влак
αεροπλάνο	τάξι	τρένο
		
кораб	кара	коловоз
πλοίο	αυτοκίνητο	φορτηγό
		
автобус	мотокар	карус
λεωφορείο	μοτοσυκλέτα	ποδήλατο

ΕΝΟΤΗΤΑ-ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ Δραστηριότητα 2 дейност 2

Βάλε σε αλφαβητική σειρά τις λέξεις της προηγούμενης δραστηριότητας.
 Поставете думите в азбучен ред!

- αεροπλάνο
- αυτοκίνητο
- λεωφορείο
- μοτοσυκλέτα
- ποδήλατο
- πλοίο
- τάξι
- τρένο
- φορτηγό

Every learner matters and matters equally!

Μάθημα Ελληνικών - Τάξη Γ

ΕΝΟΤΗΤΑ-ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ Δραστηριότητα 3 Дейност 3

Ενότητα: ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ (ΤΡΑΝΣΠΟΡΤΝΗ СРЕДСТВА)

Μεταφορικά μέσα
 αυτοκίνητο, αεροπλάνο, τρένο, παραλίας, υποβρύχιο, κάρο, τρακτέρ, λεωφορείο, ποδήλατο, φορτηγό, πλοίο, ελικόπτερο, μοτοσυκλέτα

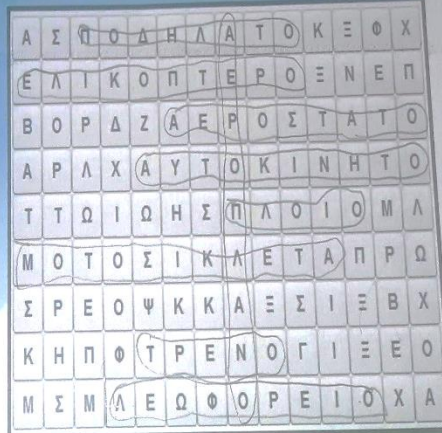
Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά και φτιάξε προτάσεις:
 Поставете думите в правилния ред и направете предложения:

- σχολείο, Εγώ, με, πόδια, πηγαίνω, τα, στο.
 Εγώ πηγαίνω με τα πόδια στο σχολείο.
- αεροπλάνο, Εμείς, ταξιδεύουμε (θα), Βουλγαρία, στη, τό, με.
 Εμείς ταξιδεύουμε στη Βουλγαρία με το αεροπλάνο.
- αρέσει, να, Μού, βλέπω, πλοία, τα, θάλασσα, στη.
 Μου αρέσει να βλέπω τα πλοία στη θάλασσα.
- απόγευμά, Κάθε, ποδήλατο, κάνω, με, βόλτα, το, πάρκο, στο.
 Κάθε απόγευμά, κάνω βόλτα στο πάρκο με το ποδήλατο.

Βρες τις κρυμμένες λέξεις! намерете скритите думи!

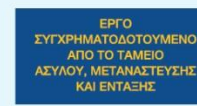
ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

Εντόπισε μέσα στο κρυπτόλεξο τα μέσα συγκοινωνίας και μεταφοράς.

ΤΡΕΝΟ ✓
 ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ ✓
 ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ ✓
 ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟ ✓
 ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ✓
 ΠΟΔΗΛΑΤΟ ✓
 ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΑ ✓
 ΑΕΡΟΣΤΑΤΟ ✓
 ΠΛΟΙΟ ✓

Every learner matters and matters equally!

Παράδειγμα 2: Μάθημα Ελληνικών – Τάξη Γ'

Διδακτικός χρόνος 2 x 40'

Συνδιδασκαλία δασκάλας υποστηρικτικής τάξης εκμάθησης της Ελληνικής ως Γ2 με δασκάλα συμβατικής τάξης

Τα απίθανα μολύβια – Τεύχη
Α' και Β' **Επανάληψη**
γραμματικών φαινομένων
που διδάχθηκαν τα παιδιά
μέχρι το κείμενο «Η πόλη
χάθηκε στο χιόνι» (Τεύχος Β'
/Ενότητα: Πολιτείες ντυμένες
στα λευκά)

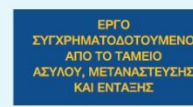
Λεξιλόγιο

Παραγωγή
Προφορικού
και Γραπτού
Λόγου

Οδηγός για τη Διδασκαλία
της Ελληνικής ως
Δεύτερης Γλώσσας –
Ενότητες – Εαυτός /
Καιρός/ Ζώα / Παιχνίδια
(Παραγωγή προφορικού
αλλά και γραπτού λόγου,
σχετικά με το πώς νιώθω
σε κάθε περίπτωση)

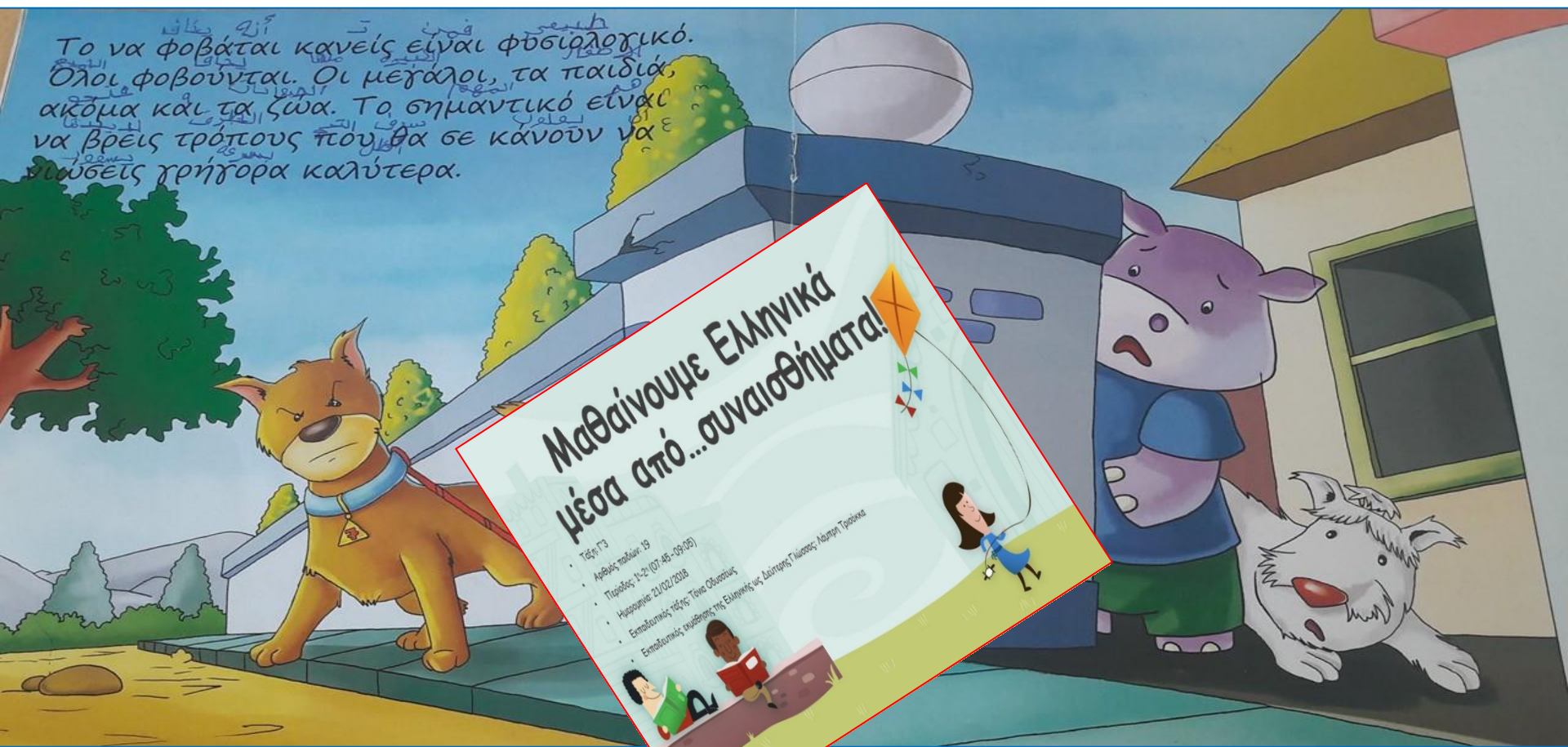
Every learner
matters
and
matters equally!

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Παράδειγμα 2: Μάθημα Ελληνικών – Τάξη Γ

Το να φοβάται κανείς είναι φυσιολογικό. Όλοι φοβούνται. Οι μεγάλοι, τα παιδιά, ακόμα και τα ζώα. Το σημαντικό είναι να βρεις τρόπους που θα σε κάνουν να νιώσεις γρήγορα καλύτερα.

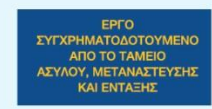

Μαθαίνουμε Ελληνικά μέσα από...συναισθήματα!

- Τάξη: Γ3
- Αριθμός μαθητών: 19
- Περίοδος: 1-2 (07-08-09/08)
- Ημερομηνία: 21/02/2018
- Εκπαιδευτικός: Τάξη Γ3 - Τόνια Οβανού
- Επιστημονική επίβλεψη της Επιστήμης ψυχολογίας: Διευκρινής Γιλιασοπούλου Λαμπη Τροβόκα

Every learner matters and matters equally!

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Παράδειγμα 2: Μάθημα Ελληνικών - Τάξη Γ

Για τον λόγο αυτό... Επομένως ...

Εγώ νομίζω ότι... Η γνώμη μου είναι ότι... Διότι ... επειδή ...

Ξεκλειδώνω το κείμενο...

Εσείς φοβάστε κάτι/κάποιον; (π.χ. άνθρωπο, ζώο, πράγμα, κατάσταση, αριθμό):

Movie* Time!

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Ένα κρυπτόλεξο γεμάτο 😊 ΟΙ ΛΕΞΕΙΣ!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	Π	Τ	Σ	Ζ	Λ	Κ	Ν	Μ	Ρ	Ν	Ζ	Ε	Α	Γ	Λ
2	Φ	Ο	Β	Ο	Ζ	Ε	Υ	Φ	Φ	Α	Γ	Ζ	Μ	Α	Ρ
3	Ο	Ο	Α	Δ	Γ	Λ	Ψ	Ο	Ι	Α	Γ	Ε	Ρ	Ι	
4	Β	Ξ	Β	Ι	Α	Γ	Ο	Β	Β	Ι	Ν	Α	Α	Ο	
5	Τ	Σ	Ν	Α	Ρ	Σ	Φ	Ι	Ε	Ο	Β	Ε	Γ	Χ	Μ
6	Τ	Ρ	Β	Α	Μ	Δ	Ο	Σ	Ρ	Φ	Ο	Τ	Ο	Ν	Ο
7	Σ	Ψ	Τ	Ι	Ε	Α	Β	Μ	Ο	Ο	Φ	Ρ	Ρ	Ο	Φ
8	Ι	Ε	Λ	Κ	Ζ	Ο	Ι	Ε	Σ	Ν	Ο	Ζ	Α	Φ	Ο
9	Α	Γ	Ο	Ν	Η	Ο	Α	Ν	Σ	Ε	Τ	Η	Φ	Ο	Η
10	Ρ	Π	Φ	Ε	Ο	Ζ	Ε	Ο	Α	Ξ	Ο	Δ	Ο	Β	Ι
11	Η	Ε	Ν	Κ	Α	Ε	Ι	Σ	Τ	Ο	Φ	Ο	Β	Ι	Δ
12	Σ	Μ	Ι	Κ	Ρ	Ο	Β	Ι	Ο	Φ	Ο	Β	Ι	Α	Γ
13	Φ	Ο	Β	Ι	Ζ	Ο	Ε	Α	Τ	Β	Ο	Φ	Α	Δ	Μ

Συμβούλεψο το λέξι!!!

1. Βάλε τις λέξεις σε αλφαβητική σειρά! Από το 1 μέχρι το 15!
2. Τι νομίζεις ότι σημαίνουν οι λέξεις που βρήκες στο κρυπτόλεξο;

ΚΡΥΜΜΕΝΕΣ ΛΕΞΕΙΣ!

- ΦΟΒΟΣ
- ΦΟΒΑΜΑΙ
- ΦΟΒΕΡΟΣ
- ΑΓΟΡΑΦΟΒΙΑ
- ΦΟΒΙΣΜΟΣ
- ΜΙΚΡΟΦΟΒΙΑ
- ΥΨΟΦΟΒΙΑ
- ΚΛΕΙΣΤΟΦΟΒΙΑ
- ΦΟΒΙΣΤΙΑΡΗΣ
- ΦΟΒΙΑ
- ΞΕΝΟΦΟΒΙΑ
- ΑΡΑΧΝΟΦΟΒΙΑ
- ΦΩΤΟΦΟΒΙΑ
- ΦΟΒΙΣΜΕΝΟΣ
- ΑΡΙΣΤΟΦΟΒΙΑ

Every learner matters and matters equally!

Αλληλεγγύη, Πρόοδος, Ευημερία

Παράδειγμα 2: Μάθημα Ελληνικών – Τάξη Γ

Ενώ φοβάμαι!!! / Ενώ φοβίζω κάποιον!!!

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΛΕΞΕΩΝ: Φόβος

Γένος: Αρσενικό (ο)
 Ρήμα: Εγώ φοβίζω (ενεργητική φωνή)
 Εγώ φοβάμαι (παθητική φωνή)
 Επίθετο: φοβερός-ή-ο, φοβιτσιάρης-α-ικο
 Μετοχή: φοβισμένος-η-ο
 Συνώνυμο φόβου: ο τρόμος, το δέος (σεβασμός), η ανησυχία

Η Καρόλ Γραμματική

Παροιμία: Καθαρός ουρανός αστραπές δεν φοβάται!!!

ΕΝΕΡΓΗΤΩΣ - ΤΩΡΑ!!! Εγώ φοβάμαι το σκοτάδι!

Ο Αντώνης είναι ντυμένος δράκος και φοβίζει τα μικρά παιδιά στη γειτονιά!

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ
• Εγώ φοβ -ίζω	• Εγώ φοβ -άμαι/ούμαι
• Εσύ φοβ -ίζεις	• Εσύ φοβ -άσαι
• Αυτός/ή/ό φοβ -ίζει	• Αυτός/ή/ό φοβ -άται
• Εμείς φοβ -ίζουμε	• Εμείς φοβ -όμαστε
• Εσείς φοβ -ίζετε	• Εσείς φοβ -όσαστε/άστε
• Αυτοί /-ές /-ά φοβ -ίζουν	• Αυτοί /-ές /-ά φοβ -ούνται

Άσκηση: Κλίνει το «εγώ χτίζω» Άσκηση: Κλίνει το «εγώ θυμάμαι»

1. Φοβάμαι
2. Φοβιτσιάρης
3. Χαρούμενος
4. Λυπημένος
5. Αηδία
6. Θυμώνας
7. Χαίρομαι
8. Λυπάμαι
9. Φοβερή ταινία!
10. Φοβισμένο πουλάκι!

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ!!!

Ορθογραφία

Πάμε να δούμε πως συλλαβίζονται οι λέξεις που ακούσαμε!

Η μουσική αυτή μου προκαλεί:

ΦΟΒΟ!

ΧΑΡΑ!

...επειδή...

ΜΟΥΣΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙ!

Τι συναισθήματα σας προκαλεί η μουσική αυτή;

Εργασία για το σπίτι:

Ψάχνω για παράξενες φοβίες!
 Για παράδειγμα...
 Γιατί κάποιοι άνθρωποι φοβούνται τον αριθμό 13;
 Γιατί φοβόμαστε τις αράχνες;
 Και άλλα πολλά!
 Γράφω λίγα λόγια και κάνω ένα σχέδιο!

21/02/2018

Παιδιά κάναμε ένα ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ μάθημα! ΜΠΡΑΒΟ!
 Και τώρα...ας τραγουδήσουμε ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ στη Σιαμς!!!

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Every learner matters and matters equally!

Παράδειγμα 2: Μάθημα Ελληνικών – Τάξη Γ'

*Every learner
matters and
matters equally*

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Παράδειγμα 3: Μάθημα Ιστορίας – Τάξη Δ'

Διδακτικός χρόνος 2 x 40'

Συνεργασία δασκάλας υποστηρικτικής τάξης εκμάθησης της Ελληνικής ως Γ2 με δασκάλα συμβατικής τάξης

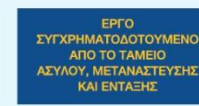
Κλασική Εποχή –
Πώς περνούσαν τη μέρα
τους οι γυναίκες στην
αρχαία Αθήνα

Λεξιλόγιο
Παραγωγή
Προφορικού
Λόγου

Διαφοροποιημένα φύλλα
εργασίας για παιδιά με
μεταναστευτική βιογραφία,
για κατανόηση του βασικού
λεξιλογίου και συμμετοχή
τους σε δραστηριότητες για
όλα τα παιδιά στην τάξη

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Every learner
matters
and
matters equally!

Κλασική Εποχή – Πώς περνούσαν τη μέρα τους οι γυναίκες στην αρχαία Αθήνα

Κλασική Εποχή

Πώς περνούμε τη μέρα μας

Τι μας λένε οι πηγές για το πώς περνούσαν τη μέρα τους οι γυναίκες στην Αθήνα

Δες προσεκτικά τις πηγές, Υπογράμμισε, κύκλωσε, γράψε. Συζήτησε τα συμπεράσματά σου με την ομάδα σου.

Πηγή: Κείμενο από σχολικό εγχειρίδιο

Οι γυναίκες έμεναν στο σπίτι κάνοντας διάφορες δουλειές. Είχαν να μαγειρέψουν, να ζυμώσουν, να υφάνουν. Σπάνια έβγαιναν έξω, κυρίως στη διάρκεια κάποιας επίσημης γιορτής. Αυτό δε σημαίνει όμως πως δεν ενδιαφέρονταν για τον εαυτό τους. Πολλές ντύνονταν ωραία, βάφονταν, άλλαζαν το χτένισμά τους. Κάποιες είχαν πολλές υπηρέτριες για να τους κάνουν τις δουλειές.

Σχολικό εγχειρίδιο Ιστορίας Α' Δημοτικού, στα αρχαία χρόνια, ΟΕΔΒ, Π, ΥΠΕΠΘ Ελλάδα, σ. 69,70

Πηγή: Κείμενο από τον αρχαίο ιστορικό Ξενοφώντα

... Μέσα στο σπίτι θα μεγαλώσουν τα νεογέννητα, στο σπίτι πρέπει να παραχθεί το αλεύρι που δίνουν τα δημητριακά. Το ίδιο ισχύει και για την κατασκευή των ενδυμάτων από το μαλλί... Νομίζω ότι ο Θεός ανέθεσε στη φύση της γυναίκας την εργασία και τις φροντίδες μέσα στο σπίτι και στον άντρα εξωτερικές.

[Ξενοφών, Οικονομικός, VII, 21-23 – μτφρ.]

Σχολικό εγχειρίδιο Α' Γυμνασίου Αρχαία Ιστορία, ΟΕΔΒ, Π, ΥΠΕΠΘ Ελλάδα, σ. 76

Πηγή: Σκηνή στα γυναικωνίτη. Ερυθρόμορφη πιξίδα (είδος αγγείου). Παρίσι, Μουσεία Λούβρου

Σχολικό εγχειρίδιο Α' Γυμνασίου Αρχαία Ιστορία, ΟΕΔΒ, Π, ΥΠΕΠΘ Ελλάδα, σ. 76

Κλασική Εποχή

Πώς περνούμε τη μέρα μας

Τι μας λένε οι πηγές για το πώς περνούσαν τη μέρα τους οι γυναίκες στην Αθήνα; Είχαν όλες οι γυναίκες τις ίδιες ασχολίες;

Πηγή 1,2 και 3: Κείμενα σύγχρονου ιστορικού (δασκευή)

... αναγκασμένη λόγω του σπύτι της για να πάει...

...σπουλητριών... ατα, σκόρδο

... πιο... ήταν... τις... φαίνονται... ψωμί, να διπλώνουν... τα ενδύματα, να διατηρούν... τακτοποιημένο, να ετοιμάζουν το φαγητό, να ασχολούνται με τα μικρά παιδιά.
Σελ. 84, 85 Δασκευή

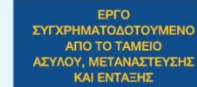
Mossé, C. (1983), Η γυναίκα στην αρχαία Ελλάδα. Εκδόσεις Παπαδήμα, σ. 64,65,84,85

Αφού μελετήσετε προσεκτικά τις πηγές, γράψε στις δύο στήλες κάποιες από τις πιθανές ασχολίες των Αθηναίων γυναικών και των υπηρέτριών/δούλων

Αθηναίες	Υπηρέτριες/Δούλες

Διδακτική προσέγγιση για τα παιδιά της συμβατικής τάξης

Every learner
matters
and
matters equally!

Κλασική Εποχή – Πώς περνούσαν τη μέρα τους οι γυναίκες στην αρχαία Αθήνα

Πώς περνούσαν τη μέρα τους οι γυναίκες στην Αθήνα τα παλιά χρόνια;

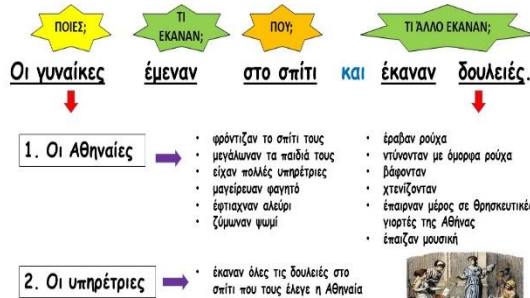
1. Οι Αθηναίες

2. Οι υπηρέτριες

Όνομα: _____
Τάξη: Δ'3 _____
Ημερομηνία: 27/04/2018

Πώς περνούσαν τη μέρα τους οι γυναίκες στην Αθήνα τα παλιά χρόνια;

Μαθαίνω λέξεις!

Я изучаю слова

Învăți cuvinte

Научавам думи

- Περνώ τη μέρα μου _____
- Τα παλιά χρόνια _____
- Η γυναίκα (1) - Οι γυναίκες (2+) _____
- Μένω στο σπίτι _____
- Κάνω δουλειές στο σπίτι _____
- Φροντίζω το σπίτι _____
- Μεγαλώνω τα παιδιά _____
- Έχω πολλές υπηρέτριες _____
- Μαγείρευω φαγητό _____
- Φτιάχνω αλεύρι _____
- Ζυμώνω ψωμί _____
- Ράβω ρούχα _____
- Ντύνομαι _____
- Βάφομαι _____
- Χτενίζομαι _____
- Παίρνω μέρος σε θρησκευτικές γιορτές _____
- Παιζώ μουσική _____
- Η οικοδέσποινα (η κυρία του σπιτιού) _____

Διδακτική προσέγγιση για τα παιδιά της συμβατικής τάξης με μεταναστευτική βιογραφία

ΟΔΗΓΙΕΣ:

1. Κόψε τις εικόνες! Κόψε τις λέξεις!
2. Ταίριαξε τις εικόνες με τις λέξεις!
3. Βάλε τις λέξεις σε αλφαβητική σειρά!
4. Κόλλησε τις εικόνες και γράψε κάτω από την καθεμιά τη σωστή λέξη στο φυλλάδιο 5!

Φροντίζω (τα παιδιά) Βάφομαι Ράβω (ρούχα)

Μαγείρευω Χτενίζομαι Παίζω (μουσική)

ΟΔΗΓΙΑ: Κόλλησε τις εικόνες και γράψε κάτω από την καθεμιά τη σωστή λέξη (με αλφαβητική σειρά)!

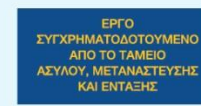
Τι κάνουν οι γυναίκες της εικόνας; Γράψε λίγα λόγια!

👉 Οι λέξεις της σελίδας 3 θα σε βοηθήσουν!!!

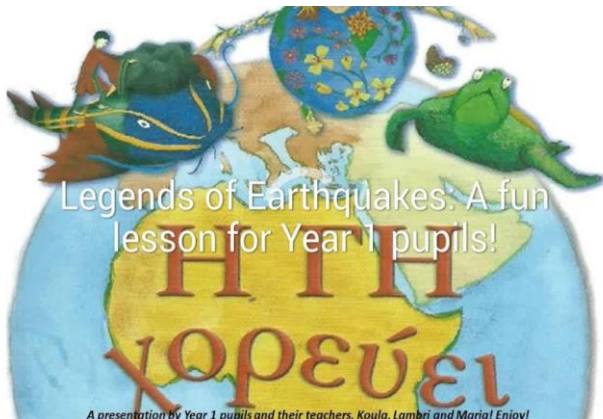
🎨 Χρωμάτισε τη εικόνα!!!

Every learner matters and matters equally!

Τρισόκκα, Λ. (2018)

*(Άλλα παραδείγματα) Συμπεριληπτική διδακτική
προέγχιση στην Α' τάξη – Μύθοι για τους σεισμούς
με διδακτικό υλικό και λεξιλόγιο προσαρμοσμένο για όλα τα παιδιά,
συμπεριλαμβανομένων και αυτών με μεταναστευτική βιογραφία*

A presentation by Year 1 pupils and their teachers, Koula, Lambri and Maria! Enjoy!

We would like to share with you what we've learned!

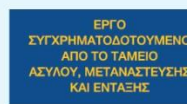

We watched a documentary!
We learned!
We created mythical creatures using plasticine!
We had fun!

What a great lesson!!!

Every learner matters and matters equally!

Τρισόκκα, Λ. (2018)

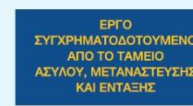

*(Άλλα παραδείγματα) Συμπεριληπτική διδακτική
προέγγιση στη Β' τάξη – Μελετώντας τον καιρό
με διδακτικό υλικό και λεξιλόγιο προσαρμοσμένο για όλα τα παιδιά,
συμπεριλαμβανομένων και αυτών με μεταναστευτική βιογραφία*

Τρισόκκα, Λ. (2018)

**Every learner
matters
and
matters equally!**

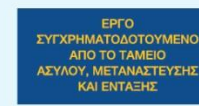

Συμπερασματικά....

- ✓ Το σύστημα φέρει ευθύνη, από τη στιγμή που επιτρέπει την εγγραφή παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία σε κανονικές τάξεις καθόλη τη διάρκεια του χρόνου. Τα σχολεία χρειάζονται συνεχή στήριξη!
- ✓ Νοιαζόμαστε για κάθε παιδί στο σχολείο μας και για όλα νοιαζόμαστε στον ίδιο βαθμό!
- ✓ Δεν δεχόμαστε να χάσει κάποιο παιδί μορφωτικό κεφάλαιο, επειδή οι συγκυρίες το οδήγησαν σε μια «άλλη» χώρα.
- ✓ Μέσα από διαφοροποιημένη διδασκαλία, διαπολιτισμική εκπαίδευση, συμπεριληπτική φιλοσοφία, το κάθε παιδί έχει πολλά να δώσει, όπως και να πάρει! Ίσες ευκαιρίες πρόσβασης και επιτυχίας!
- ✓ Όλα τα παιδιά βρίσκονται στο σχολείο για τον ίδιο λόγο: να μορφωθούν!

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Every learner
matters
and
matters equally!

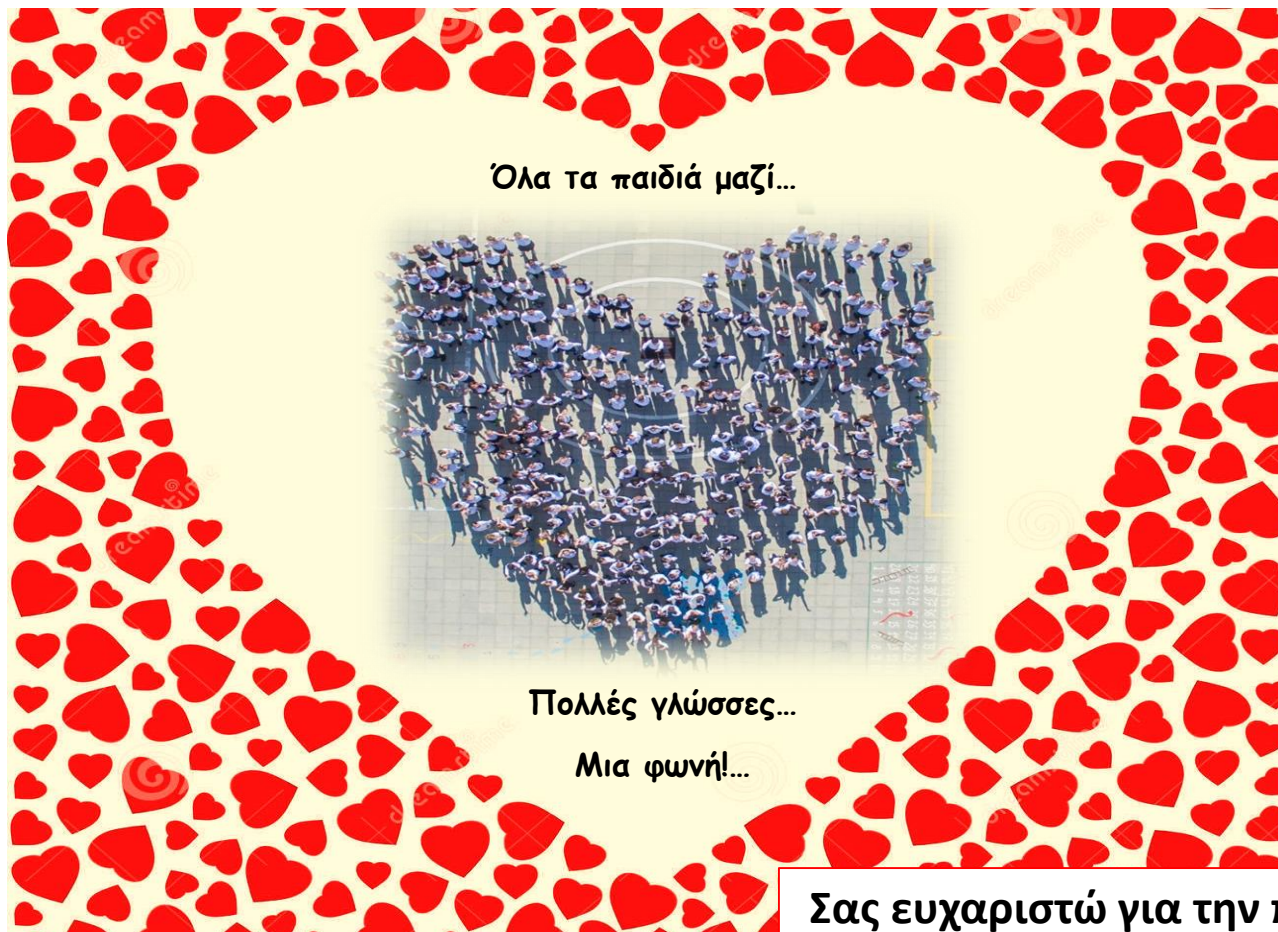
Συμπερασματικά...Χρειαζόμαστε...

- ✓ Διδακτικό υλικό που να συμβαδίζει με τη διδακτέα ύλη του Αναλυτικού Προγράμματος για τη συμβατική τάξη, **προσαρμοσμένο** και **μεταφρασμένο** σε όλες τις γλώσσες χωρών προέλευσης παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία. Από τη στιγμή που εγκρίνεται η φοίτησή τους στα Κυπριακά Σχολεία, το Κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα είναι υπεύθυνο να βρει τρόπους στην πράξη να μορφωθούν αυτά τα παιδιά στον ίδιο βαθμό με όλα τα υπόλοιπα σε μια συμβατική τάξη.
- ✓ Κατάλληλα διαγνωστικά δοκίμια αναγνώρισης και κατάταξης των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία σε συγκεκριμένο επίπεδο κατοχής της Ελληνικής ως 2^{ης} γλώσσας, αλλά και ανάλογη συγκεκριμένη στήριξη για το κάθε επίπεδο με κατάλληλο υλικό (προσαρμοσμένο διδακτικό υλικό και κατάλληλα διαμορφωμένες τάξεις υποστήριξης, κονδύλια για εκπαιδευτικές επισκέψεις, κ.τ.λ.)
- ✓ Διερμηνείς, ειδικά σε μεγάλες πολυπολιτισμικές μονάδες με μεγάλο αριθμό παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία
- ✓ Βοηθούς δασκάλων στις κανονικές τάξεις, ειδικά με γνώσεις για την εκμάθηση μιας δεύτερης γλώσσας
- ✓ Ψυχολόγους στις σχολικές μονάδες, γιατί πώς να απαιτήσουμε να συγκεντρωθούν στο μάθημα παιδιά που έζησαν στιγμές πολέμου, αποχωρισμού, βίωσαν ενδοοικογενειακή βία, δεν γνώρισαν πατέρα, κ.τ.λ.; Το πρώτο που απαιτείται είναι να κερδίσουμε την εμπιστοσύνη τους, να βρούμε τρόπους, σε συνεργασία με ειδικούς, να τα κάνουμε να νιώσουν άνετα, να ξεπεράσουν το στάδιο αρνητισμού, πριν ξεκινήσουμε να έχουμε απαιτήσεις να μάθουν την δεύτερη γλώσσα, για να μπορέσουν να επιβιώσουν στο καινούριο περιβάλλον.
- ✓ Και πολλά άλλα! Στην πράξη η κατάσταση που επικρατεί στα σημερινά πολυπολιτισμικά μας σχολεία είναι πολύ πιο δύσκολη και περίπλοκη απ' ό,τι στη θεωρία!
- ✓ Έμπρακτη στήριξη και όχι απλά θεωρίες!

Τρισόκκα, Λ. (2018)

Every learner
matters
and
matters equally!

Όλα τα παιδιά μαζί...

Πολλές γλώσσες...

Μια φωνή!...

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ!

**Every learner
matters
and
matters equally!**

